

NATUURTOETS VORMVERANDERING
AGRARISCH BOUWVLAK EN SLOOP
GEBOUWEN BOOMPJESWEG TE LANDHORST

**NATUURTOETS VORMVERANDERING AGRARISCH BOUWVLAK EN SLOOP GEBOUWEN
BOOMPJESWEG TE LANDHORST**

Uitgebracht aan: Landbouwbedrijf Chr. Geene B.V.
Boompjesweg 1a
5445 NK Landhorst

Uitgebracht door: Aequator Groen & Ruimte bv
De Drieslag 25
8251 JZ Dronten

Contactpersoon: Suzanne Weterings
06-57934566

Auteur(s): Suzanne Weterings

Versie: Definitief

Datum: 25 augustus 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1.	Aanleiding en doel van het onderzoek	1
1.2.	Leeswijzer	1
1.3.	Methode	1
2.	HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE IN DE PLANGEBIEDEN	2
2.1.	Huidige situatie in de plangebieden	2
2.2.	Toekomstige situatie in de plangebieden	4
3	FLORA- EN FAUNAWET, REGELGEVING EHS EN RODE LIJSTEN	6
3.1.	Flora- en Faunawet	6
3.2.	Regelgeving EHS	7
3.3.	Rode Lijsten	7
4.	REGELGEVING EHS	9
4.1	Toets EHS	9
5	BESCHERMDE SOORTEN	10
5.1.	Beschermde soorten in en rond de plangebieden	10
5.2.	Toets Flora- en Faunawet	14
6.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	17
	REFERENTIES	18
	BIJLAGE 1 VOORKOMEN VAN DOOR DE WET BESCHERMDE SOORTEN BINNEN EEN AFSTAND VAN 10 KM VAN HET PLANGEBIED (QUICKSCANHULP.NL)	20

1 INLEIDING

1.1. Aanleiding en doel van het onderzoek

Familie Geene is, ten behoeve van een uitbreiding van de veehouderij, voornemens de vorm van het agrarisch bouwvlak te veranderen en 2 varkensstallen te slopen. Het plangebied is gelegen aan de boompjesweg 1a te Landhorst.

Ten behoeve van deze plannen moet onderzocht worden wat het effect van deze werkzaamheden op beschermde natuurwaarden is.

In dit onderzoek wordt gekeken naar het voorkomen van door de wet beschermde soorten planten en dieren om te bepalen of toekomstige uitbreidingsplannen negatieve effecten hebben op deze soorten. Het kader wordt daarbij gevormd door de Flora- en Faunawet en regelgeving EHS.

Doel van dit onderzoek is het bepalen of de voorgenomen plannen in strijd zijn met de Flora- en Faunawet en regelgeving omtrent de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

1.2. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige en toekomstige situatie in de plangebieden. Hoofdstuk 3 geeft uitleg over de Flora- en Faunawet en regelgeving EHS en benoemt de verbodsbepalingen. In hoofdstuk 4 wordt de bescherming van gebieden besproken en hoofdstuk 5 gaat over de door de wet beschermde plant- en diersoorten die mogelijk door de voorgenomen werkzaamheden worden beïnvloed. In hoofdstuk 6, tenslotte, worden conclusies getrokken.

1.3. Methode

Om eventuele conflicten van de voorgenomen plannen met de wetgeving boven water te krijgen is een aantal stappen doorlopen:

- ✓ Informatie over de voorgenomen plannen is verstrekt door de opdrachtgever.
- ✓ Met behulp van verspreidingsgegevens (literatuur en internet) is nagegaan welke door de wet beschermde plant- en diersoorten in de omgeving van de plangebieden voorkomen.
- ✓ Door middel van een veldbezoek op 25 augustus 2014 is beoordeeld voor welke van de beschermde soorten de plangebieden mogelijk van belang zijn.

2. HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE IN DE PLANGEBIEDEN

2.1. Huidige situatie in de plangebieden

Het plangebied is gelegen in agrarisch gebied aan Boompjesweg 1 te Landhorst (zie figuur 1).

Figuur 1: De ligging van het plangebied (www.googlemaps.nl)

Het plangebied wordt aan de noordzijde en oostzijde begrensd door bomen.

Familie Geene heeft een vleesvarkensbedrijf bestaande uit 3400 vleesvarkens. Op de plaats waar de nieuwe bebouwing zal komen staat nu mais.

Figuur 2 geeft een indruk van het plangebied.

Figuur 2: Indruk van het plangebied: erf en maïspan (waar de nieuwe bebouwing komt te staan)

2.2. Toekomstige situatie in de plangebieden

Ten behoeve van de uitbreiding van de veehouderij wordt de vorm van het bouwvlak veranderd en worden op het adres Boompjesweg 1a te Landhorst, 2 varkensstallen en een sleufsilo gesloopt. Er komt 1 nieuwe stal in de plaats voor de 2 te slopen stallen. Er wordt tevens een opslagloods gerealiseerd.

Figuur 3 geeft een indruk van hoe de toekomstige situatie er uit komt te zien en geeft weer welke gebouwen er gesloopt gaan worden. In figuur 4 wordt de begrenzing van het bestaande bouwvlak en de begrenzing van het gewenste bouwvlak weergegeven.

Er worden ten behoeve van de plannen geen bomen gekapt en geen sloten gedempt.

Figuur 3: Toekomstige situatie en de te slopen gebouwen

Figuur 4: Ligging van het bestaande bouwvlak en het gewenste bouwvlak

3 FLORA- EN FAUNAWET, REGELGEVING EHS EN RODE LIJSTEN

3.1. Flora- en Faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en Faunawet in werking. De wet, waarin EU-richtlijnen voor de bescherming van soorten en het internationale CITES-verdrag voor de handel in bedreigde soorten zijn opgenomen, regelt de bescherming van plant- en diersoorten in Nederland.

Doel

Het doel van de wet is het behouden en beschermen van in het wild levende plant- en diersoorten, waarbij het “nee tenzij” principe als uitgangspunt dient. Alle activiteiten die een negatieve invloed hebben op beschermde plant- en diersoorten zijn dus verboden. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken.

Verbodsbepalingen

Het is verboden:

- Planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (Artikel 8).
- Dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (Artikel 9).
- Dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten (Artikel 10).
- Nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (Artikel 11).
- Eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen (Artikel 12).

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat menselijke activiteiten niet nadelig mogen zijn voor zowel beschermde als niet beschermde plant- en diersoorten en is dus altijd van toepassing. Wanneer het niet mogelijk is om negatieve gevolgen te voorkomen, dienen de gevolgen beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

Beschermde leefomgeving

Het is, middels de Flora- en Faunawet, voor provincies mogelijk om plaatsen aan te wijzen die dienen als beschermde leefomgeving. Hierdoor kunnen plaatsen die belangrijk zijn voor het voortbestaan van plant- en/of diersoorten worden beschermd.

Beschermingsregimes

Of een soort voor bescherming in aanmerking komt hangt onder andere af van de mate waarin de soort met uitsterven bedreigd is en de zeldzaamheid. Vogelsoorten zijn niet in de tabellen opgenomen omdat de lijst erg lang zou worden, aangezien alle vogelsoorten (m.u.v. exoten) in Nederland

beschermd zijn op basis van de Vogelrichtlijn, volgens het zwaarste regime. Beschermd plant- en diersoorten worden ingedeeld in 3 tabellen (zie bijlage 1) met een verschillend beschermingsregime:

- **Tabel 1**

In deze tabel staan de licht beschermde soorten. Het betreft met name beschermde, maar algemeen voorkomende soorten. Voor de soorten in deze tabel is vrijstelling mogelijk. Het verlenen van vrijstelling doet geen afbreuk aan de huidige, gunstige staat van instandhouding. Er dient echter voor deze soorten wel rekening te worden gehouden met de zorgplicht.

- **Tabel 2**

In deze tabel staan de middelzwaar beschermde soorten. Voor de soorten in tabel 2 geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. De vereiste gedragscode moet ter goedkeuring zijn ingediend bij het ministerie van LNV. In de gedragscode wordt aangegeven hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan soorten geminimaliseerd wordt. Als er geen gedragscode is, moet bij overtreding een ontheffing worden aangevraagd.

- **Tabel 3**

In deze tabel staan de zwaar beschermde soorten. Wanneer verbodsbepalingen worden overtreden dient een ontheffing te worden aangevraagd. Deze wordt volgens een uitgebreide toetsing beoordeeld, waarbij wordt nagegaan of de ingreep afbreuk doet aan de huidige, gunstige staat van instandhouding, of er alternatieven zijn en of er sprake is van een in de wet genoemd belang.

Vogels

Alle vogels, met uitzondering van exoten, zijn in Nederland beschermd. Het is dan ook verboden om werkzaamheden uit te voeren waarbij vogels gedood of verontrust worden, of waarbij nesten of verblijfplaatsen worden verstoord. Het is verboden om gedurende het broedseizoen activiteiten te ondernemen die een negatief effect hebben op broedvogels.

3.2. Regelgeving EHS

Het ministerie van LNV heeft in 1990 de EHS geïntroduceerd. Het doel van de Ecologische Hoofdstructuur is de instandhouding en ontwikkeling van natuurgebieden en de daarin voorkomende soorten. Het bestaat uit een netwerk van natuurgebieden in Nederland. De EHS is opgebouwd uit bestaande gebieden, zoals de Veluwe, en wordt uitgebreid met de ontwikkeling van nieuwe natuur. Variatie in verschillende typen natuur zijn daarbij belangrijk. Om verschillende typen natuur te verbinden wordt gebruik gemaakt van bijvoorbeeld ecoducten en faunapassages.

De EHS kent een “nee, tenzij” beginsel: ontwikkelingen in de EHS mogen geen significant negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden, tenzij aangetoond wordt dat sprake is van groot openbaar belang, geen reële alternatieven aanwezig zijn én effecten worden voorkomen. Rest-effecten moeten worden gecompenseerd. De EHS kent geen externe werking.

3.3. Rode Lijsten

Op de Rode Lijsten staan soorten die zich in Nederland voortplanten. Het gaat daarbij om soorten die speciale aandacht nodig hebben om te voorkomen dat ze met uitsterven bedreigd raken. De Rode Lijsten hebben een signaleringsfunctie en ze hebben geen juridische status. Soorten die op de Rode

Lijst staan hebben niet per definitie een beschermingsstatus. Daarvoor is opname onder de Flora- en Faunawet nodig. De soorten worden verdeeld in 8 categorieën:

- Uitgestorven op wereldschaal
- In het wild uitgestorven op wereldschaal
- Verdwenen uit Nederland
- In het wild verdwenen uit Nederland
- Ernstig bedreigd
- Bedreigd
- Kwetsbaar
- Gevoelig

4. REGELGEVING EHS

4.1 Toets EHS

Het plangebied is niet gelegen in een EHS gebied (zie figuur 5). De EHS kent geen externe werking. Er treedt dan ook geen conflict op met regelgeving van de EHS.

Figuur 5: De ligging van de EHS (in groen) ten opzichte van het plangebied (www.minlnv.nl).

5 BESCHERMDE SOORTEN

Door gebruik te maken van verspreidingsgegevens is achterhaald, welke beschermde soorten in de laatste 5 jaar in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. De gegevens zijn verkregen met behulp van de QuickScanhulp (www.quickscanhulp.nl). Gedurende een veldbezoek uitgevoerd op 25 augustus 2014 is vervolgens bepaald, welke van de soorten uit de omgeving mogelijk geschikt leefgebied vinden in het plangebied (zie bijlage 1).

5.1. Beschermde soorten in en rond de plangebieden

Vogels

In het plangebied en de directe omgeving komen zeer waarschijnlijk een aantal soorten vogels voor. Het plangebied biedt broedgelegenheid aan algemene vogelsoorten als merel, koolmees, winterkoning, etc. De omgeving van het plangebied biedt mogelijk eveneens broedgelegenheid aan weidevogels.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens zijn 8 soorten vleermuizen waargenomen binnen een afstand van 10 km van het plangebied: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, franjestaart, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis. Alle inheemse soorten vleermuizen zijn opgenomen in tabel III van de Flora- en Faunawet. Ze zijn allemaal zwaar beschermd.

Als verblijfplaats maken diverse soorten gebruik van gebouwen en bomen. Er worden ten behoeve van de plannen 2 varkensstallen gesloopt. De te slopen gebouwen betreffen varkensstallen die volledig afgedicht zijn om ongedierte in de stallen te voorkomen. Figuur 6 geeft een indruk van de te slopen stallen aan de Boompjesweg 1 te Landhorst.

Figuur 6: De te slopen varkensstallen

Het plangebied biedt mogelijk geschikt foerageergebied aan onder andere gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

De connectiviteit met het landschap staat voor de mate waarin een individu gebruik maakt van de bestaande lijnen en structuren om te “pendelen” tussen verblijfplaats en foerageergebied. Voor diverse soorten geldt dat deze connectiviteit hoog is. Indien structuren in het landschap verdwijnen heeft dit een negatieve invloed op soorten met een hoge connectiviteit. Als gevolg van de plannen gaan geen structuren in het landschap verloren. Lichtuittoot in de richting van lijnvormige structuren is nadelig voor de oriëntatie van vleermuizen tijdens hun vlucht.

Onderstaande tabel beschrijft de verblijfplaatsen en het foerageergebied van deze soorten.

Tabel 1 Verblijfplaatsen en foerageergebied vleermuizen

Naam	winterver-blijf	kraamver-blijf	zomerver-blijf	paarverblijf	Foerageergebied	Connectiviteit
Gewone Dwergvleermuis	gebouwen, zwak gebufferde objecten	gebouwen	gebouwen, bomen	gebouwen, bomen	overall	Laag
Rosse vleermuis	bomen, hoge gebouwen	Bomen (gebouwen)	bomen, zolders	Bomen	natte gebieden, weilanden, steden (verlichting)	Laag
Watervleermuis	bomen, gebufferde objecten	bomen, zolders, gebouwen, bruggen/duikers	bomen, kerken, zwak gebufferde objecten	bomen, gebufferde objecten	water, bossen, parken	Hoog
Franjestaart	bomen, gebufferde objecten	bomen, zolders	bomen, zolders	bomen, gebufferde objecten	bossen, heide, droge greppels, grasland en stallen	Hoog
Gewone Grootoorvleermuis	bomen, zolders, gebufferde objecten, kasten	bomen, zolders, gebouwen	bomen, zolders	bomen, zolders, gebufferde objecten	bos, kleinschalig landschap, tuinen	Hoog
Laatvlieger	gebouwen, zwak gebufferde objecten	gebouwen, zolders	gebouwen, zolders	Gebufferde objecten	stedelijk gebied, polders, weilanden, bosranden	Laag
Grijze grootoorvleermuis	Gebufferde objecten, (warme) zolders	(warme) zolders	(warme) zolders	Gebufferde objecten, (warme) zolders	Bos, tuinen, lanen	Hoog
Ruige dwergvleermuis	bomen, houtstapels, gebouwen		bomen, zolders	bomen, gebouwen	natte gebieden, bos	Laag

Overige zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens is het voorkomen van diverse soorten licht beschermde zoogdieren bekend in de omgeving van het plangebied. Zo zijn er in de omgeving van het plangebied bijvoorbeeld waarnemingen gedaan van de licht beschermde egel, haas, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, veldmuis, vos en wezel. Daarnaast zijn er op een afstand van minder dan 10 kilometer middelzwaar beschermde eekhoorns, steenmarters en damherten en zwaar beschermde dassen en bevers waargenomen.

De eekhoorn leeft vooral in boszomen van naaldbossen of gemengd bos. De soort komt ook veelvuldig voor in loofbos met een rijke ondergroei, houtwallen, tuinen, en parken in een beboste omgeving. De leeftijd van het bos is bepalend; rijpe boomzaden vormen een belangrijke voedselbron (Twisk *et al*, 2010). Er worden ten behoeve van de plannen geen bomen gekapt. Het plangebied biedt geen potentieel geschikt leefgebied aan de eekhoorn.

De steenmarter is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt. Het plangebied vormt een potentieel foerageergebied voor de steenmarter.

Het damhert komt vooral voor in lichte loofbossen en gemengde bossen, minder vaak in uitgestrekte naaldbossen. Hij heeft een voorkeur voor oudere bossen met een dichte onderbegroeiing. Belangrijk is dat er voldoende gras is. Ook komt hij voor in randzones bij open plekken, graslanden en akker-randen en in parkachtige bosgebieden. Het plangebied biedt geen potentieel geschikt leefgebied aan het damhert.

Dassen komen voor in allerlei landschapstypen, bij voorkeur in een combinatie van hellingen met verspreide bosjes, heggen of houtwallen en een kleinschalig akker- en weidegebied. Belangrijk zijn het voedselaanbod, dekkingsmogelijkheden en weinig verstoring. Dassen zijn overwegend in de nacht actief. De planlocatie is gelegen in een leefgebied voor dassen. Er zijn in het plangebied geen burchten aangetroffen. Mogelijk bevinden zich in de omgeving van het plangebied wel burchten. Het plangebied vormt potentieel foerageergebied voor de das.

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de bever.

Amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens (www.ravon.nl) is het voorkomen bekend van enkele licht beschermde soorten, zoals bijvoorbeeld bruine kikker en gewone pad, in de omgeving van het plangebied. Daarnaast het is voorkomen bekend van de middelzwaar beschermde alpenwatersalamander en de zwaar beschermde heikikker, kamsalamander, poelkikker, rugstreeppad en vinpootsalamander op een afstand van 1 tot 5 kilometer van het plangebied.

De alpenwatersalamander soort komt voor op zand-, leem- en lössbodems in heidegebieden, agrarisch gebied en op ruderaal terreinen. Als aquatisch habitat worden met name vennen, poelen en andere kleine, geïsoleerde wateren (ook bospoelen) gebruikt. Veel voortplantingswateren van deze soort liggen in of nabij bos. De soort heeft als landhabitat een duidelijke voorkeur voor (loof)bossen. Daarnaast zijn ook ongebruikte graslanden en kleine landschapselementen van groot belang, waarbij heggen en houtwallen als geleidend element dienst doen. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor de alpenwatersalamander.

De heikikker is een laaglandsoort die voornamelijk wordt aangetroffen in hoog- en laagvenen, op heide, in beekdalen, klei-op-veen en komkleigebieden en soms ook in uiterwaarden. De soort maakt bij voorkeur gebruik van relatief voedselarme wateren. In klei- en veenweidegebieden wordt ook voortplanting geconstateerd in meer voedselrijke sloten. Uit verspreidingsgegevens blijkt de heikikker een vennissoort bij uitstek. De soort wordt nauwelijks aangetroffen in intensief gebruikt agrarische landschap, rond infrastructuur en bebouwing (Creemers en van Delft, 2009). Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de heikikker.

Kamsalamanders komen voornamelijk voor in de wat diepere en licht voedselrijke wateren op landgoederen, in beekdalen en in het rivierengebied. Het landhabitat bestaat uit loofbossen en kleinschalige cultuurlandschappen, vooral op zand- en rivierkleigronden. De soort wordt zelden waargenomen in akkerbouwgebieden. De soort is goed vertegenwoordigd op de overgang van agrarisch gebied (en halfnatuurlijk grasland) naar bos (Creemers & van Delft, 2009). Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de kamsalamander.

De poelkikker komt in Nederland vooral in het Oosten en Zuiden voor. Het is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. En het water is vaak vrij omvangrijk of maakt deel uit van een groter complex van wateren. De poelkikker is een kritische soort, die houdt van voedselarm, schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden, en in uiterwaarden. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de poelkikker.

De rugstreeppad is gebonden aan pioniermilieus, zoals op rivierduinen, overstromingsvlakten en langs oevers van meanderende kleine rivieren. In het cultuurlandschap handhaaft de rugstreeppad zich op braakliggend terrein. Voortplantingswateren zijn vaak klein en ondiep en vrijwel onbegroeid (Janssen & Schaminée 2008). Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de rugstreeppad.

De vinpootsalamander is te vinden in Noord-Brabant en Limburg. Hij komt vooral voor op zandgrond in bosgebieden. Aan de samenstelling van het bos worden weinig eisen gesteld. In Noord-Brabant en het noordelijke deel van Limburg is de soort te vinden in de grotere bos- en heidegebieden. Daar planten ze zich voort in heidevennen, bosvijvers en poelen. Ze vertonen hierbij een vrij grote tolerantie voor zuur water (tot pH 4). Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de vinpootsalamander.

Reptielen

Uit verspreidingsgegevens blijkt het voorkomen van de middelzwaar beschermde levendbarende hagedis op een afstand van 1 tot 5 kilometer van het plangebied.

De levendbarende hagedis heeft een diverse habitatkeuze. Wel wordt de soort vooral in heidegebieden, hoogvenen en open bossen waargenomen. Tevens zijn waarnemingen bekend langs infrastructuur (bermen) (Creemers & van Delft, 2009). Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor de levendbarende hagedis.

Vissen

Uit verspreidingsgegevens van vissen komt naar voren dat er in de omgeving van het plangebied (op een afstand van maximaal 10 kilometer) middelzwaar beschermde kleine modderkruipers en palingen voorkomen.

Kleine modderkruipers komen voor in sloten, beken, rivierarmen en meren en geven de voorkeur aan stilstaande en langzaam stromende wateren met voldoende waterplanten en voedselorganismen (www.minInv.nl). Sloten die bemest zijn en waarin zich weinig macrofauna en waterplanten bevinden, zijn onleefbaar voor kleine modderkruipers (Janssen & Schaminée, 2008). Ook voor de andere beschermde vissoort vormt het plangebied geen geschikt leefgebied.

Ongewervelden

Uit verspreidingsgegevens blijkt het voorkomen van het zwaar beschermde heideblauwtje, gevlekte witsnuitlibel en teunisbloempijlstaart op een afstand van 1 tot 10 kilometer van het plangebied.

Het heideblauwtje is een schaarse standvlinder die leeft op heidevelden met voldoende variatie, vaak op de overgang van droge naar natte heidevelden. De rupsen leven vooral op jonge heideplanten. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan het heideblauwtje.

De gevlekte witsnuitlibel komt in verschillende biotopen voor, met name verlandingszones en laagveenmoerassen (Kalkman, 2004b). De soort komt ook bij matig voedselrijke bosplassen en niet te zure vennen voor, veelal met een uitgebreide oevervegetatie. De soort wordt niet in het plangebied verwacht.

De teunisbloempijlstaart komt voor op open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. Waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart. Het plangebied biedt geen geschikt biotoop voor deze soort.

Planten

Volgens verspreidingsgegevens komen de volgende middelzwaar beschermde soorten vaatplanten binnen een afstand van 10 kilometer van het plangebied voor: gele helmbloem, jeneverbes, kleine zonnedauw, klokjesgentiaan, rietorchis, wilde marjolein, drijvende waterweegbree, daslook, gevlekte orchis, lange ereprijs, parnassia, prachtklokje, rapunzelklokje, steenbreekvaren, tongvaren, veldsalie, waterdrieblad en wilde gagel.

Het plangebied bestaat uit agrarisch gebied. In het plangebied komen een aantal veelvoorkomende plantensoorten voor, zoals paardenbloem, kruipende boterbloem en smalle weegbree. Er worden geen beschermde plantensoorten verwacht.

5.2. Toets Flora- en Faunawet

Vogels

Als de sloop- en bouwwerkzaamheden in het broedseizoen (maart – juli) worden uitgevoerd, zal dat leiden tot verstoring van de in de omgeving broedende (weide)vogels, wat strijdig is met artikel 11 van de Flora- en Faunawet. Het is dan ook van belang om met de werkzaamheden te beginnen buiten het broedseizoen van de weidevogels, om overtreding van artikel 11 te voorkomen.

Wanneer voor het broedseizoen gestart wordt met de werkzaamheden is het de verwachting dat er, vanwege de verstoring, geen broedvogels vestigen in het gebied. Indien er toch in de plangebieden vogels tot broeden komen, moeten de werkzaamheden worden gestaakt tot na het broedseizoen. Het is daarom aan te raden om maatregelen te nemen die eventueel broeden voorkomen, zoals het afdekken van zandhopen en het direct afvoeren van materiaal.

Vleermuizen

Het is niet aannemelijk dat er zich in de te slopen varkensstallen verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden, aangezien deze volledig afgedicht zijn.

Het plangebied biedt mogelijk geschikt foerageergebied aan gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, en ruige dwergvleermuis. Er is in de omgeving voldoende vergelijkbaar gebied aanwezig, waardoor gesteld kan worden dat de plannen niet zullen leiden tot een significante aantasting van het foerageergebied.

Voor het uitvoeren van de plannen worden geen bomen gerooid. Er zullen dus geen mogelijke oriëntatiepunten in het landschap van vleermuizen verdwijnen.

Voor wat betreft de nieuw te bouwen gebouwen dient het aanbeveling om de lichtuitstoot in de richting van de bomenrijen te minimaliseren.

Overige zoogdieren

Het plangebied vormt een geschikt leefgebied voor een aantal licht beschermde zoogdieren als mol, egel, veldmuis etc. Voor de licht beschermde soorten geldt een vrijstelling van ontheffing voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Het plangebied doet mogelijk dienst als foerageergebied voor steenmarters en dassen. Er is in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied beschikbaar. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft overige zoogdieren niet met de Flora- en Faunawet. Om eventuele nabij gelegen burchten niet te verstoren wordt het aangeraden om geen werkzaamheden uit te voeren in de gevoelige periode (in de voortplantingstijd zijn de dassen gevoelig voor verstoring van burchten) van dassen. Deze periode loopt van maart tot juli.

Reptielen

Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde soorten reptielen. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft reptielen niet met de Flora- en Faunawet.

Amfibieën

Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde soorten amfibieën. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft amfibieën niet met de Flora- en Faunawet.

Vissen

Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde soorten vissen. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft vissen niet met de Flora- en Faunawet.

Ongewervelden

Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde soorten ongewervelden. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft ongewervelden niet met de Flora- en Faunawet.

Planten

Het plangebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde soorten planten. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft planten niet met de Flora- en Faunawet.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

- Mogelijk komen enkele licht beschermde soorten, zoals mol, egel en veldmuis voor in het plangebied. In de omgeving is echter voldoende vervangend leefgebied aanwezig. Daarnaast zijn deze soorten vrijgesteld voor ruimtelijke ontwikkelingen.
- De bouwwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen van vogels aan te vangen om mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en Faunawet te voorkomen. In grote lijnen loopt het broedseizoen van half maart tot half juli.
- Het plangebied en de directe omgeving bieden mogelijk een geschikt foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen. Er is in de omgeving voldoende vergelijkbaar gebied aanwezig, zodat de plannen niet zullen leiden tot een significante aantasting van het foerageergebied.
- Het plangebied doet mogelijk dienst als foerageergebied voor steenmarters en dassen. Er is in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied beschikbaar. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft overige zoogdieren niet met de Flora- en Faunawet.
- Om eventuele nabij gelegen dassenburchten niet te verstoren wordt het aangeraden om geen werkzaamheden uit te voeren in de gevoelige periode van dassen (in de voortplantings-tijd zijn de dassen gevoelig voor verstoring van burchten). Deze periode is van maart tot juli.
- Er worden geen conflicten verwacht omtrent regelgeving EHS.

REFERENTIES

- Bos B. en Wasscher, M. (1997) Veldgids Libellen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wijnhoff, De Vlinderstichting 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea. – Nederlandse fauna 7 . Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland.
- Broekhuizen et al. (1992) Atlas van de Nederlandse zoogdieren, Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht
- Bruijn, J. de. (2006) Inventarisatie van de noordse woelmuis en de waterspitsmuis in de gebieden groene punt, schapenwei en breede water (voornes Duin). Inventarisatie in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. Strix/NWC, Dordrecht.
- Bruyne, R. de (2004) Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Creemers R., Van Delft, J. (2009) De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9, KNNV Uitgeverij Utrecht
- Cuppen, J.G.M., G. van Dijk, B. Koese & O. Vorst (2006) De brede geelgerande waterroofkever *Dytiscus latissimus* in Zuidwest-Drenthe. – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- De Nie, H.W. (1997) Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen, Media Publishing, Doetinchem.
- Dienst Regelingen (2011) Huismus, *Passer domesticus*, Soortenstandaard
- DHV (2009) Natura2000 beheerplan De Veluwe, werkversie
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (2007) Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen, EIS-Nederland, Assen.
- Gmelig Meyling, A.W., de Bruyne, R.H., Boesveld, A. (2009) Onderzoek naar de verspreiding van de Wijngaardslak *Helix pomatia* op basis van bestaande gegevensbronnen, Stichting ANNEMOON
- Janssen en Schaminée (2008) Europese Natuur in Nederland, Soorten van de habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht
- Huijbregts, H. (2004a) Gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus* (Degeer, 1774). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Huijbregts, H. (2004b) Heldenbok *Cerambyx cerdo* Linnaeus, 1758. – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Huijbregts, H. (2004c) Juchtleerkever *Osmoderma eremita* (Scopoli, 1763). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Kalkman, V.J. (2004) Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Kalkman, V.J. (2004a) Groene glazenmaker *Aeshna viridis* Eversmann, 1836. EIS, Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Kalkman, V.J. (2004b) Gevlekte witsnuitlibel *Leucorrhinia pectoralis* (Charpentier 1825), EIS, Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Ketelaar, R., Ruiters, E.J., Uilhoorn, H.M.G. (2007) Habitatkeuze van de Noordse winterjuffer (*Sympecma paedisca*) in Nederland, *Brachytron* 11
- Klausnitzer, B. (1991) Die Käfer Mitteleuropas L1, Goecke & Evers, Krefeld
- Klausnitzer, B. (1994) Die Käfer Mitteleuropas L2, Goecke & Evers, Krefeld
- Landschap Overijssel (2011) Boomkijkers duurzaam tussen Aamsveen en Witte Veen. Landschap
- Limpens et al. (1997) Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie, Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht

N005-4410126FKO-wga-V03-NL

Limpens et al, (2010) Handleiding Vleermuizen en Planologie, Zoogdierverseniging

Ministerie van LNV en VROM (2008) Spelregels EHS, beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS, brochure

Nie, Henrik W. de, 1997. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen. Media publishing Int. BV, Doetinchem.

Smit, J.T. Het vliegend hert (2005) www.science.naturalis.nl.

Smit, J.T. (2007) Actuele en potentiële verspreiding van het vliegend hert in Nederland. – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Timmermans et al. (2004) Gewone rivierkreeft *Astacus astacus* (Linnaeus, 1758), EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis

Twisk, P., Diepenbeek, A., Bekker, JP., (2010) Veldgids Europese zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Zeist

Van Loon, A.J. (2004) Zwartrugbosmier *Formica pratensis* Retzius, 1783.-EIS-Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Van Loon, A.J. (2004) Kale bosmier *Formica polycetena* Förster, 1850.-EIS-Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Van Loon, A.J. (2004) Stronkmier *Formica truncorum* Fabricius, 1804.-EIS-Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Van Loon, A.J. (2008) Behaarde bosmier *Formica rufa* Linnaeus, 1758, Uit: Kalkman, 2008, De soorten van het leefgebiedenbeleid, EIS-Nederland.

Van 't Veer, R., Raes, N., Scharringa, C.J.G., (2010) Weidevogels in Noord-Holland; ecologie, beleid en ontwikkelingen, Provincie Noord Holland, rapportnummer 10-004

Visser; 1996; Invloed van wandelrecreatie op de fauna van de Amsterdamse waterleidingduinen - Een inventariserend literatuuronderzoek; IN Smit, C.; 2001; Effecten van militair gebruik en recreatie op flora en fauna – een literatuuronderzoek; Expertisecentrum LNV; nr.2001-037; Wageningen

www.quickscanhulp.nl ("© NDFF - quickscanhulp.nl 24-06-2014 07:48:20")

www.natuurkalender.nl

www.rijksoverheid.nl

www.vleermuisnet.nl

www.vlinderstichting.nl

www.wetten.overheid.nl

www.zoogdieratlas.nl

www.zoogdierverseniging.nl

BIJLAGE 1 VOORKOMEN VAN DOOR DE WET BESCHERMDE SOORTEN BINNEN EEN AFSTAND VAN 10 KM VAN HET PLANGEBIED

(QUICKSCANHULP.NL)

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand ▼	plangebied mogelijk geschikt
Alpenwatersalamander	Amfibieën	tabel II	1 - 5 km	nee
Heikikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km	nee
Kamsalamander	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km	nee
Poelkikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km	nee
Rugstreeppad	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km	nee
Vinpootsalamander	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km	nee
heideblauwtje	Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km	nee
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	tabel III	5 - 10 km	nee
teunisbloempijlstaart	Nachtvlin- ders;Macronachtvlin- ders	tabel III	5 - 10 km	nee
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	1 - 5 km	nee
Gele helmbloem	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km	nee
Jeneverbes	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km	nee
Kleine zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km	nee
Klokjesgentiaan	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km	nee
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km	nee
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km	nee
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	tabel III	1 - 5 km	nee
Daslook	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km	nee
Gevlekte orchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km	nee
Lange ereprijs	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km	nee
Parnassia	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km	nee
Prachtklokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km	nee
Rapunzelklokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km	nee
Steenbreekvaren	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km	nee
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km	nee
Veldsalie	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km	nee
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km	nee
Wilde gagel	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km	nee
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	1 - 5 km	nee
Paling	Vissen	tabel II	1 - 5 km	nee
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km	nee
Das	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km	ja
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km	ja

Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km	ja
Bever	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km	nee
Gewone grootoor- vleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km	ja
Grijze grootoorvleer- muis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km	nee
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km	ja
Rosse vleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km	ja
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km	ja
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km	nee
Damhert	Zoogdieren	tabel II	5 - 10 km	nee
Franjestaart	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km	ja